

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 89

Wydawstwo i Redakcja „Kuriera Czesłochowskiego”
Czesłochowa, Adolf Hitler Allee 12. Tel. 2-5 i 2-45.
Konto pocztowo-czasowe: Warszawa 455.
Dla ogłoszeń obowiązują cenniki Nr 1.

Czesłochowa, czwartek 15 kwietnia 1943 r.

Wychodzi co tydzień. Abonament mla.
liczony wynosi zł. 4,50 (prócz tego porto 72 gr.).
Zamówienia przyjmowane są przez wszystkie
Urzędy Pocztowe w Gen. Gub.

Rok V.

Masowy mord bolszewicki na jeńcach wojennych z roku 1939 Mogilny oficerów polskich pod Smoleńskiem

Komisja z Ferdynandem Goetlem na czele identyfikuje nazwiska pomordowanych Gen. Smorawiński, gen. Bohatyrewicz i płk. Hałaciński padli od kul sowieckich

SMOLEŃSK, 14 kwietnia. — Na podstawie doniesień i informacji mieszkańców wsi Gniazdów (Katyń), leżącej w odległości około 15 km na północny wschód od Smoleńska, niemieckie władze wojskowe dokonały w tych dniach poszukiwań na terenie zalesionego wzgórza, zwanego Kosa Góra pod Gniazdowem (Katyń) i przy tej okazji natrafili na wielkie cmentarzysko pomordowanych oficerów polskich. — Już przy pierwszych zwłokach, jakie wydobyto, można było, mimo silnego rozkładu, ponad wszelką wątpliwość stwierdzić, na podstawie znajdujących się na trupach mundurów, tudzież ze znajdujących w nich dokumentów, listów oraz przedmiotów, że są to b. jeńcy wojenni, osadzeni w zorganizowanym przez Sowietów obozie oficerskim dla jeńców wojennych w Kozielsku pod Orlem.

W masowych grobach, porozniętych około 3-letnim młodym drzewostanem świerkowym, znaleziono leżące w kilku warstwach szczątki oficerów, pomordowanych wstrząsami, oddanych wyłącznie w tył głowy, a zwróconych twarzami ku ziemi, przy czym wielu ze związanymi w tył rękami, niektórzy zaś w workach, narzuconych na czaszki. Wobec powyższego należy przypuszczać, że niektórzy z ofiar bolszewickich katów usiłowali stawiać opór, broniąc się przed zamordowaniem.

W tych dniach, na zaproszenie wojskowych władz niemieckich, udala się samolotem do Smoleńska delegacja, składająca się z naszego specjalnego wysłannika oraz z niżej wymienionych osobistości polskich, które miały możność na miejscu przekonać się o stanie odkopanych zwłok, tudzież o fakcie, że w tym masowym grobie spoczywają wyłącznie polscy oficerowie, którzy dostawczy się w jesieni 1939 roku do niemieckiej sowieckiej, zostali następnie pomordowani. Polska delegacja z Ferdynandem Goetlem, członkiem Akademii Literatury, na czele, składa się z następujących osób: Emila Skłiwskiego, znanego literata i publicyści, d-ra Konrada Orzechowskiego, przedstawiciela prezydenta miasta Warszawy, dyr. Edmunda Seyfrieda, członka Zarządu Głównego Rady Główniej Opiekunów, d-ra Edwarda Grodzkiego, przedstawiciela Polskiego Komitetu Opieki w Warszawie, redaktora Władysława Kaweckiego, sprawodawcy reportera Kazimierza Dłuda, tudzież robotnika Franciszka Prochownika.

W obecności wspomnianych przedstawicieli udało się na miejscu stwierdzić ich liczebność około 50-ciu oficerów, w tej liczbie generała brygady Mieczysława Smorawińskiego, ówczesnego dowódcy Okręgu Korpusu w Lublinie, generała brygady Bronisława Bohatyrewicza oraz pułkownika Andrzeja Hałacińskiego, szefa b. Oddziału II Sztabu Głównego — kawalerów krzyża Virtuti Militari, najwyższego polskiego orderu wojskowego.

Na podstawie oceny wymiarów maso-

wych grobów, w których wewnątrz spoczywają w kilku warstwach, w całkowitym nieładzie porzucone zwłoki, tudzież na podstawie przeprowadzonych do chwili obecnej oględzin, należy wnosić, że ilość szczątków polskich oficerów, znajdujących się w masowych grobach na cmentarzysku pod Gniazdowem, wynosić musi wiele tysięcy.

O wyniku dalszych badań oraz na podstawie sprawozdań członków komisji, będziemy mieli możność stalego informowania naszych Czytelników.

Depesza Mussoliniego do Führera

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA: 14 kwietnia. — W chwili opuszczania teren Rzeszy Niemieckiej Duce przesłał następującą depeszę do Führera:

„Po zakończeniu mojego pobytu na ziemi niemieckiej, pragnę Panu, Führerze, oświadczyć, iż jestem szczególnie zadowolony z tego powodu, że miałem możność omówienia z Panem tak wielu problemów, dotyczących w równej mierze interesów obu naszych krajów.

Miałem sposobność stwierdzić ponownie i z wielką radością, serdeczne zbratanie obojga celów i metod działania, które jednoczą oba nasze narody w wojnie. Wojnę tę będą nasze narody prowadziły w dalszym ciągu, bezpośrednio aż do rozstrzygnięcia zwycięstwa, które przyniesie Europie sprawiedliwy pokój, wyzwalający przez jej narody. Zachowuję we wdzięcznej pamięci serdeczne przyjęcie, jakie miłe spotkanie z Pańską stroną i przesyłam Panu, Führerze wyraz podziwowania w imię koleżeńskości przyjaźni.

Mussolini”.

Wał Atlantycki strzeże Europy

BERLIN, 14 kwietnia. — Organizacja Todta prowadzi olbrzymią akcję nad wybrzeżem Atlantyku. Jej obecnym zadaniem jest zbudowanie Wału Atlantyckiego, mianowicie fortyfikacji na wzór Wału Zachodniego wzdłuż całego wybrzeża francuskiego od granicy hiszpańskiej do Kanalu La Manche i dalej przez Belgię i Holandię aż do granicy Rzeszy. Zaledwie rok upłynął od chwili otrzymania tego zadania, a już wał został zbudowany we wszystkich swoich zasadniczych częściach składowych i jest gotowy do użytku.

Stoi pod zwalonym pomnikiem pamiętkowy — tak opisuje nasz specjalny sprawozdawca swoje wrażenia — wstąpił na okazję pierwszego wykładania wojsk amerykańskich w czasie ub. wojny na ziemi francuskiej. Z tego grunów wystają nowoczesne fortyfikacje XX wieku, które co najmniej nie zachęcają do nowego ładowania w obecnej wojnie światowej. Znajdujemy tam słoczysty tuż obok siebie cały system betonowych punktów operacyjnych, bunkry najeźdźców, bunkry artylerii, bunkry przeciwlotniczego typu, bunkry artylerii przeciwlotniczej, urządzenia na pomieszczenie gniazd, bunkry artylerii nadbrzeżnej, dla gniazd karabinów maszynowych, artylerii przeciwpancernej, amunicji itd. Są to bunkry o betonowych ścianach, przeszło metrowej grubości, któ-

re nie jedno wytrzymała. Wzdłuż całego wybrzeża ciągnie się taki system silnie umocnionych punktów operacyjnych, przy czym jest zrozumiałym, że szczególnie silne umocnienia znajdują się u ujść rzek, w portach oraz w bazach łodzi podwodnych. W szczególności nad wybrzeżem Kanalu zbudowano tego rodzaju umocnienia, że wyglądają one, jak jedna wielka twierdza. Linie fortyfikacyjna wzmacniono jeszcze przez różnorakie metody pomocnicze, jak zapory czołowe i pola minowe, zaś w głównych portach ochronę morską uzupełniono jeszcze ochroną lądową, ciągnącą się wielkim łukiem dookoła obszaru portowego w postaci rozległego, głębokie naszerowanego systemu bunkrów i fortów. Tęgo rodzaju system umożliwił obronę nie tylko przeciwko nieprzyjacielowi, wdzierającemu się od strony morza, ale także od strony lądu.

Organizacja Todt jest znana z tego, że wszystkie swoje dotychczasowe dzieła wykonała w rekordowo krótkim czasie. Jeżeli stwierdzi się to samo także w odniesieniu do Wału Atlantyckiego, to fakt ten jest tym bardziej godny uwagi, ponieważ, w przeciwnieństwie do poprzednich budowli, prace wykonano przeważnie przy pomocy zagranicznych sił roboczych.

Każdy żołnierz nad wybrzeżem musi mieć

pomieszczenie, zabezpieczające od ognia — tak brmi rozkaz Führera. Urządził w tym Wał Atlantycki. O jego rozmiarach można sobie wyrobić pojęcie, jeżeli się weźmie pod uwagę, że miesięczne zużycie betonu zostało prawie podwojone w porównaniu z Walem Zachodnim, który w swoim czasie uchodził za wyczyn, nie mający sobie równego.

Namiast poza Walem Atlantyckim stoją w pogotowiu niemieckie dywizje, aby uderzyć na przeciwnika tam, gdzie odważył się on, mimo wszystko, postawić stopę na jakimś punkcie wybrzeża.

Stalle przywił w Moskwie — według doniesienia brytyjskiej służby informacyjnej — brytyjska delegacja wojskowa.

Na północnym Atlantyku, Morzu Karaibskim i przy wybrzeżach Afryki!

Łodzie podwodne storpedowały 21 statków alianckich

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 14 kwietnia. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 13 kwietnia:

Na froncie wschodnim, przy działalności bojowej o charakterze lokalnym, dzieło miało na ogół przebieg spokojny. Silne formacje lotnicze w wielu punktach frontu oraz na zapleczu nieprzyjacielskim atakowały pozycje, schronienia oddziałów, kolumny dowozowe, obiekty kolejowe i bazy lotnicze.

Na terenie Tunisii ruchy naszych wojsk przebiegały planowo na północ od linii Kair-Tuniz — Gasse. Straża tylna opóźniała sięganie nieprzyjaciela. Lotnictwo szło do skutku ruchy wojsk niemieckich i bombardowało z pełnym powodzeniem podczas nocy ubiegłej obiekty okrętowe oraz magazyny dowozowe w porcie Bône.

Na Morzu Śródziemnym niemieckie ścigacze łodzi podwodnych zniszczyły dwie nieprzyjacielskie łodzie podwodne.

Samoloty nieprzyjacielskie w nocy na 13 kwietnia zastakowały bombami rozpryskowymi i zapalającymi kilka miejscowości na terenie Prus Wschodnich, przede wszystkim Królewca. W dzielnicach mieszkaniowych, w szpitalach i w uniwersytecie powstały szkody.

W rejonie wybrzeży okupowanych obszarów zachodnich i Norwegii zestrzelono 4 samoloty brytyjskie.

Jak już podano do wiadomości w drodze nadzwyczajnego komunikatu, niemieckie łodzie podwodne, kontynuując swoją nieprzerwaną walkę, zastakowały na północnym Atlantyku wyładowany po łurty konwój, płynący do Anglii. Podczas tych ak-

cyj oraz w toku indywidualnego posiedgu na Morzu Karaibskim i koło południowego wybrzeża Afryki, zatopili oni 21 statków, o łącznej pojemności 138.500 ton oraz storpedowały 6 dalszych statków.

BERLIN, 14 kwietnia. — W związku z ostatnimi sukcesami niemieckich łodzi podwodnych, o czym poinformowano drogą specjalnego doniesienia, Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych podaje następujące szczegóły:

Grupa niemieckich łodzi podwodnych natknęła się w rejonie morskim, na wschód od wybrzeża Nowej Funlandii, na przepelniony ładunkiem transport konwojowany, pływający z Ameryki Północnej w kierunku Anglii. Flotylla ta, pływająca w silnym zabezpieczeniu, wzięła początkowo kurs północny, aby znaleźć się pod ochroną samolotów lądowych, które wystartowały z terenów Grenlandii.

Kiedy statki zbliżyły się ku południowemu cypłowi Grenlandii, konwój zmienił kurs w kierunku wschodnim. W między czasie rozstawiona w bojowym szyku grupa łodzi podwodnych, mimo niezwykle silnego zabezpieczenia, składającego się z samolotów oraz dział kontrtorpedowców, zastakowała w ciągu nocy systemem koncentrycznym. Aby przeciwdziałać skuteczności skoncentrowanego ataku, jednostki nieprzyjacielskie podjęły niezwykle silną i gwałtowną obronę. W chwili, kiedy dały się słyszeć eksplozje pierwszych torped, niemieckie nocy rozjaśniły granaty świetlne oraz rakiety, zrywając wrażliwe panele dnia. W świetle tym rozpoznano poszczególne łodzie podwodne całej grupy, które równocześnie znalazły się w centrum akcji artylerii oraz granatów świetlnych.

Celem pozbycia się przeciadowcy, jedna z łodzi podwodnych podjęła atak torpedowy. Manewr wymijający nie przyczynił się do uniknięcia skutków torpedy, wobec czego komendant zdecydował się na uderzenie przez nakiechanie. W kilka chwil potem wbił się dziób z niezwykle silną w grodek bocznej ściany uszkodzonego kontrtorpedowca, który natychmiast przechrzył się silnie na bok. Aczkolwiek łódź podwodna uległa uszkodzeniu, tejże samej nocy zdołała zatopić tankowiec, o pojemności 9.000 ton, z pełnym ładunkiem, przy czym wypływająca ropa płonęła przez kilka godzin, oznaczając łuną teren wypadku.

Wieksość zatopionych statków należała do składu transportu konwojowanego, pływającego na wodach północnego Atlantyku, a przeznaczonego dla Anglii. Niemniej w akcji poszczególnych łodzi podwodnych w tropikalnych strefach morskich, na wodach Morza Karaibskiego, osiągnięto sukcesy, które trzeba było wywalczyć wśród niezwykle ciężkich warunków, z uwagi na fakt, że wąska straża morska znajduje się pod stałą silną strażą lotniczą tak, że niemieckie łodzie podwodne mają możność pływania na powierzchni morza jedynie w ciągu nielicznych godzin nocy. Przed wybrzeżem Afryki południowej, gdzie warunki atakowania uzależnione są w dużej mierze od wpływów panujących tam obecne pogody, udało się zatopić, niezależnie od szeregu statków, również okręt z ładunkiem żywności, płynący z Australii w kierunku Anglii.

W związku z zatopieniem 21 statków, o łącznej pojemności 138.500 ton oraz storpedowaniem 6-ciu innych statków, tudzież uszkodzeniem kontrtorpedowca, alianci sądzane są dotkliwe i poważne straty.

Włoski komunikat wojenny

Rzym, 14 kwietnia. — Włoski komunikat wojenny z wotku broni następujący:

Na terenie Tunisii znaczące siły strażnych Osi zastakowały kolumny brytyjsko-amerykańskie.

Mysłowy niemiecki zestrzelił 2 dwumotorowe bombowce.

Formacje włoskiego i niemieckiego lotnictwa zastakowały skutecznie lotniska w Algierze oraz bombardowały obiekty portowe w Bône.

Przed wybrzeżem algerskim nasze samoloty torpedowe zastakowały konwój nieprzyjacielski i trafily statek handlowy, o pojemności 6.000 ton.

Nieprzyjacieli podjął znów wczoraj ataki lotnicze na miasta i miejscowości, położone na południu Włoch i na wyspach włoskich.

O szkodach i ofiarach wśród ludności cywilnej raportowano tylko z Cosenza i z Vibo Valentini (Catanzaro). Ogółem było 60-ciu zabitych i 124-ciu rannych. Zniszczono 3 samoloty. Jedną spośród nich zestrzeliły myśliwce nad Neapolem, zaś 2 artyleria przeciwlotnicza w Messynie i Ustaletta (Palermo).

W ostatnim tygodniu marynarka włoska straciła wskutek akcji nieprzyjacielskich sił morskich i lotniczych: 3 torpedowce, 7 łodzi podwodne i jeden krążownik. Znaczna część załóg została uratowana przez jednostki fłotowe, albo wzięta do niewoli przez nieprzyjaciela.

W tym samym okresie czasu jednostki marynarki włoskiej zatopily dwie niemieckie łodzie podwodne.

Światłocienie

Pocztynicy

Pomiedzy misja wojskowa gen. Giraud, a taką samą misja utrzymywana w USA przez de Gaulle'a doszlo według doniesien czasopisma „New Week” do wielkiego skandalu. Marynarze pancernika francuskiego „Richelieu”, przybyłego do portu nowojorskiego, ktore wyuczyl w barach portowych obficie alkoholem, postanowili nagle jedynomyślnie zdezerterować do Kanady. Misja wojskowa gen. Giraud osiagnęła, czyta w związku z tym, że było to dzieło emisariuszy misji konkurencyjnej w celu opóźnienia z salogii okrętu wojennego, stojącego pod rozkazami gen. Giraud. Czyżby de Gaulle był gaskończykiem, że takie figle stroi?

Nie chcemy Czeki!

Zastępcą archybiskupa kowieńskiego biskupa V. Brucki wystąpił przez radio przed mówieniem potępiającym bolszewizm, w którym powiedział m. in.: „My Litwini nie tylko nie chcemy wejść ponownie w skład związku republik sowieckich, ale nie chcemy widzieć na naszej ziemi żadnych więcej czeskistów ani czerwonoarmistów, gdyż mielibyśmy aż nadto okazji poznać ich na wylot. Wspomnienie tych czasów przeżywa każdego z nas dręszącym grozą. Odechaliśmy dopiero, gdy bolszewizm będzie ostatecznie pokonany. Aż do tego czasu Litwini wyjętą wszystkie swoje siły i nie zaprzestają walki z tą zarząz światową.”

Tak samo myśli każdy, kto odczuł skutki bolszewizmu na własnej skórze.

UJ — Jakże to „narodowe”!

Jak donosi „New York Herald Tribune”, ukonytowała się w Nowym Yorku „Rada Narodowa Przyjaciół Amerykańsko-Sowieckiej”, w której zarządzie zasiadali — oczywiście — żydzi: prof. Einstein, dyktant udujony Polaka Leopold Stokowski i aktor Haimowicz z czasów „nie-mych” Charlie Chaplin. Celem tej „korporacji” jest nie innego, jak propagandę bolszewiacko-komunistyczną. Gdy jej sięw dojrzeje, Stalin będzie miał naród amerykański przygotowany do przyjęcia jego tyranii światowej.

Zrozumieć tylko trudno, co w tytule ma do szukania przymiotnik „narodowy”!

Dalsze postępy Japończyków

TOKIO, 14 kwietnia. — Główna Kwatera Cesarska wydała w poniedziałek po południu następujący komunikat:

„Równocześnie z walką na terenie północnej części Akyah, jednostki cesarskiej armii lądowej rozpozwały z początkiem lutego kampanie przeciwko wojskom alianckim w okolicy północno-zachodniej granicy, pomiędzy Burmą i Indiami oraz nad granicą prowincji Yuennan i dotarły do swoich celów przy końcu marca. W obecnej chwili są one zajęte oczyszczaniem odnośnych terenów z resztek przeciwnika.

W wymienionym okresie czasu uzyskano następujące rezultaty: straty, zadane przeciwnikowi, wyniosły około 900 poległych, pozostawionych na polu walki, około 200 jeńców. I działy artyleryjskie, 42 ciężkie i lekkie karabiny maszynowe oraz wielkie ilości amunicji karabinowej, środków żywności i innego sprzętu. Własne straty wyniosły 235 poległych.”

W Hadsie odbyło się ostatnie uroczyste pogrzebanie 600 nielichych Holendrów, którzy zgłosili się ochotnie na front wschodni, w sobotę zaś odbyło się uroczyste pogrzebanie 600 dalszych ochotników.

EWA CHMURSKA

Czarna Róża

POWIEŚĆ.

— Cicho Polu — uspokoił ją Flin. — Proszę być nerwową i spokojnie. Wszystko będzie dobrze, Diana napewno żyje i wróci. Nie widzę potrzeby dzwonienia do inspektora Lasa, bo kto wie czy to nie zepsułoby mu szyków. Bardzo panią przepraszam, że spóźniłem się całą godzinę, ale wypadło mi coś nadzwyczajnego. Czy zachowała się jeszcze czarna róża?

— Naturalnie. Chce ją pani obejrzeć? Przytnięta z ostępnego pokroju ulży kosz. Otrzymałem przedwczoraj od tajemniczego przestępcy. Flin zerwał jeden płatek z czarnej róży i porównał go z tym, który ofiarowała mu Maja. Były identyczne.

— Jesteśmy na dobrej drodze panno Polu. Wdzi panu to dwa płatki. Tu kryje się zagadka. Skąd się biorą czarne róże. Niech pani rozwinie te tajemnice, a będziemy w domu. Niech pani znajdzie bodowoc czarnych róż, a w ciągu godziny podejmuję się znaleźć tego pana, który napisał nam tyle kławi. Och, jak my go dostaniemy w ręce Polu! Prawda?

— Udużę go własnymi rękami. Co on może jeszcze zrobić z Dianą? Jak o tym myśleć umieram. Żeby ona już wróciła, żeby ona już wróciła!

Znow zadzwonił telefon. Flin stał bliżej i podniósł słuchawkę. Usłyszał znajomy głos:

— Tu inspektor Lars z policji kryminalnej. Przed chwilą był tam telefon.

— Ach, to był Sierloktu Tu Flin. O co ci chodzi?

— Czy byłoby już wtedy, kiedy dzwoniła pani Diana? Alguero?

— Nie. Przyszłedem przed chwilą.

— Wobec tego, tylko proszę zachować do dla siebie i nie strać tej pani. Właśnie znalazłmyś zemdloną panią Alguero w pustym aucie obok po-

Jeszcze do pamiętnych dni wrześniowych 1939 roku Wielka Brytania okrywała mgłą wielkiego mitu, który zbudował pionierzy Imperium w ciągu trzech stuleci. Oni, to rodzący jedną reką karabiny, a drugą biłbłę, kazali wierzyć, że Anglia jest wieczna. Sława standardów brytyjskich rozleżała się też tak daleko, jak daleko dopływały statki z flagą „Union Jack”, wiozące złota pszczy kanadyjskie, welna z Piętego Kontynentu, egzotyczne smakolki z pachnących słoicem krajów i flegmatycznych gentlemanów, powych, że nie się już na tym świecie nie zmienia.

Singapur, Hong-Kong, Gibraltar, niezliczone bazy i floty Imperium strzegły fundamentów wielkiej chwały.

Od czasów, jak w 1600 roku założono Towarzystwo Wschodnio-Indyjskie i Albion polozyl swoje ręce na Indiach, zaczęły złote lata. Intrzy, fanty i karabiny, dalekie umietye między zwierzchniemi, były najlepszym gwarantem powodzenia tej polityki, którą tak zawsze na zimno wykuli politycy brytyjscy.

Taktyka polityczna: divide et impera (dziel i rządź) nie była co prawda i zapożyczona od starych, mądrych Rzymian, ale Albion umiał ją zawsze stosować. Inteligencja Service, jak i wszelkie metody, byłyby tylko proliadzi do celu, jakim były interesy Anglii. Gubernator Towarzystwa Wschodnio-Indyjskiego, Warren Hastings, sadzony za nadużycia w Izbie Gmin, powiedział w czasie rozprawy: „Jestem winien. Znam swoje błędy i nie mam zamiaru wypierać się tego, co popełniłem. A czy oprócz mnie należałoby posadzić na ławie oskarżonych was wszystkich i osadzić za niezliczone zbrodnie, pełnione codziennie, pod wszystkimi szerokościami, gdzie powie-

tylko nasza flaga!”

Były to bardzo ostre słowa, ale może lepiej, niż wszystkie inne, potrafiły oddać istotną treść metod brytyjskich i niechęć się absolutnie z żadnymi skrupułami, czy motywami stygnymi.

W tym krylis się przez długie dziesiątki lat masy Anglii, ale to stało się też jej pięta Achillesowa.

Recepta można było stosować tak długo, dopóki narody wierzyły w siłę armady królewskiej, sycyli się czarem funta i mądrością myśli politycznej. Kiedy w huk armat zaczęło się pismo nieustannych klęsk militarnych Anglii i narody europejskie zrozumiały nagle, że wali się to wszystko, co wierzono niebiać, zaczął się kryzys zaufania, mit począł bladeć i wraz z nim chwala bogów brytyjskich.

Europa przegrała stawkę na kartę brytyjską, przegrała ją wszystkie państwa, od Polski przez Francję, Grecję, Jugosławię i Norwegię. Przegrano tutaj wszystkie nadzieje i plany na daleką przyszłość. W tym zanfanu w moc brytyjską kryje się też źródło wszystkich wielkich tragedii historycznych wśród państw kontynentu europejskiego. Świadomość, że za plecami własnej zarumiałości i nielealnych planów stoi najpotężniejsze mocarstwo światowe, była bardzo przyjemna, ale także niebezpieczna i złudna.

Ostatnie ogniowo złudzeń przysnęło na polach Dunkierki. Anglia została wyparta z kontynentu i przekształciła wszelkie rachuby. Pomoc i odsiecz dla sojuszników nie nadeszła, a rządy emigracyjne daremnie błagały o spełnienie przysięg. Albion nie mógł ich spełnić, bo nie miał na to siły, jak zwykle przystępował do wojny zupełnie nieprzygotowany, pragnący wygrać zwycięstwem krwią sojuszników.

Albania rozwija się gospodarczo

W tych dniach minęło 4 lata od czasu wprowadzenia unii personalnej pomiędzy Włochami i Albanią. Przy tej okazji dziennik „Regime Fascista” podkreślił, że Albania, osiągnawszy już swe granice etniczne, oczekuje jedynie końca wojny, by dojść do rozkwitu, co osiągnie przy pomocy Italii.

Już ubiegłe czterdzieści lat zamykało się w życiu Albanii położeniem podwalin pod pomysły rozwój gospodarczy i kulturalny, pomimo, że przyroda w tym kraju nie jest zbyt łaskawa dla człowieka. Poza pasem nadbrzeżnym Adriatyku wznoszą się jalo-we góry, gdzie mogą istnieć warunki bytowania dla pasterzy i górników. Okolice nadmorskie znów są od dawna terenem bagmatyst. Za czasów Rzymu starożytnego Albania była śpielnem Imperium Cezarów, w wieku XX nie była w możności wyżywić swego miliona ludności. Obszar, pięciokrotnie większy od słynnych bagien Pontyjskich, leżał odłogiem, unikany przez ludność, jako strefa malarii. Przestrzeń 2.000 km kw. — to królestwo muszki „Anopheles”, roznoszącej bakyle, niszczące czerwone ciałka krwi, w organizmie ludzkim. Dlatego też wiele domów posiada w oknach gęstą siatkę-zaporę dla małego, skrzydatego postaćka powolnej śmierci. Italia postawiła sobie jako zadanie likwidację tego stanu rzeczy. Opracowano plan dziesięcioletni, preliminarzowa 1 miliard i 200 milionów lirów i przystąpiono do pracy oszania bagien. W okolicy Durazzo setki robotników albańskich zajęte są przy budowie kanałów i stacji przepompowań. Z 290.000

ha ziemi uprawnej, jaka powstanie po osuszeniu trujących bagnisk, 10.000 ha już w roku bieżącym zostanie oddanych do użytku. Jest to praca rekonstrująca stan rzeczy sprzed dwudziestu wieków, gdy na terenach obecnej Albanii malaria była rzeczą nieznaną, zagnieżdżała się zaś w późniejszych okresach, na skutek złej gospodarki i zdziczenia kulturalnego. Aby zło wyrwać z korzeniami, najmłodsze pokolenia ludności albańskiej są szczepione przeciw malarii i wysyłane okresowo na czasowe kolonie w zdrowe okolice Włoch.

Oprócz strefy bagien i dzikich widoków górskich jest w Albanii jeszcze obszar, przypominający pewnie okolice w Meksyku lub Kalifornii. W Zagłębion Devolli i na zboczach górskich pierz się setki sztybów naftowych. Już w roku 1925 towarzysza naftowe: włoskie angielskie, francuskie i amerykańskie czyniły zabiegi o uzyskanie koncesyj na wierceniu od ówczesnego rządu albańskiego. Włosi, po dłuższych badaniach, zastosowali system, pozwalający na powstawanie sztybów w sposób najszybszy na świecie. Zasługa rozbudowy przemysłu naftowego Albanii przypada głównie Costanzo Ciano, ójcn obecnego ambasadora włoskiego przy Watykanie.

Eksploatacja nafty albańskiej, dającej duży procent bezzuży, jest prowadzona pod nadzorem organizacji faszystowskich, które dbają o to, aby robotnik zagłębia naftowego wraz ze swoją rodziną miał odpowiedni warunki bytu.

bliedny reporter nie może usłyszeć z pani usteczek bliźszych szczegółów.

Diana spojrzala na zegarek i odparla tajemniczo:

— Jeszcze 5 minut. Przyszedłam Czarnej Róży, że do 1-oj będę milczała jak zaklęta. Proszę się na mnie nie gniewać, ale wszystko za chwilę wyjaśnię. Czy Pola bardzo płacze, ona jest taka żydowska płaczka.

— Dzwoniłam przecież do niej niedawno i uspokoiłam ją. Ona jest taka kochana. Moja panowie, proszę mi powiedzieć coś wesolego, nim minie to zaklęte 5 minut.

Lars odpowiedział jej swoim grobowym głosem jedną z tych anegdotek, które obiegaly zawsze miasto. Diana była szczerze rozbawiona. Wszystkie trzy zegarki na rękach wskazywały pierwszą, gdy powiedziała pierwsze zdanie:

— A zatem zaspokoję cię powinnam pańów. To nie będzie długa historia, ponieważ był jednak interesujący. Otiż jak panu wiadomo, — zwróciła się do Pina — o „ojcie” Pola cywilizację w sąsiednich pokojach. Zdziwilo was milczenie, jakie zapanaowało nagle, prawda?

— Oczywiście.

Lars palił papierosa i zmrużył lekko oczy.

— Dzwilo was zapowne moje tajemnicze zalanie. Otiż nie mniej zdziwiona od was byłam ja sama. Nie wierzyłam nigdy w niesamowite historie, teraz wierzę nawet w duszy, pokutując na cmentarzach i starych meblach. Wszedłam do domu pana Flina, otworzyłam drzwi, nie wiem dlaczego skierowałam się prosto do tego pokoju, leżącego z lewej strony holu. Tam czekał na mnie on. Siedział sobie jak gdyby we własnym pokoju i palił najsłodszej papierosa. Wstał na moje powitanie i przedstawił się. Pamiętam tylko, że powiedziałam dobry wieczór, on odpowiedział i tu pamięć moja urywa się na dobre. Zdał mi się, że ogarnia mnie nagle jakiś sen. Moja to była bryzoza pod wpływem jego niesamowitych oczu, nie wiem. Okłamałam się wkrótce, w bardzo miłym, zacisznym pokoju. Stał tam nakryty stół, z dobrze zastawioną ko-

Rozdroże dziejowe Anglii

Tak było zresztą zawsze, tylko, że wojna współczesna nie mogła stać się jeszcze raz platformą, na której mogłyby się spełnić aforyzmy Downing Street i nierealna myśl, że Anglia jest wieczna. Zważyło się potężne państwo Aleksandra Wielkiego, runął stary Rzym, zmazały się mity napoleońskie, a czas przerażał rzeczywistość, a w myśli o wieczności Imperium kryło się najbardziej nierealny motyw każdej zdy.

Bankructwo polityki brytyjskiej tkwi nie tylko w przetrzetych koncepcjach i myśleniach, ale w tym najbardziej, że Anglia wyszła do wojny z tymi hasłami, które przetrzeli się już dawno. Nie ma w nich nic, co mogłoby porwać, odurzyć i kazać ginąć żołnierzom z całego Imperium.

Odgrzebane hasła rewolucji francuskiej nie porwują już nawet tych kół, które wierzyły w doskonałość urządzeń ustroju parlamentarno-demokratycznego. Nie ma nowych hasel politycznych, wielkich programów społecznych i tej myśli, która budzi nad kontynentami wichry dziejowa, przewraca zmurszałe idee i wskazuje narodom drogę do nowej przyszłości. Z tych względów kredyt zaufania dla Anglii zawalił się również w zakresie światopoglądowym.

Obecna rzeczywistość jest inna. O ile przed trzema wiekami świat był do zdobycia, na morzach leżały beznamiętne wyspy, ludy witaly nieznanym podróżnikom i przyjmowały chętnie ich zasady, hasła i urządzenia, dziś Anglia schodzi z wielkiej widowni dziejowej, imperializm amerykański, budujący własne mity i noszący legendę dolara, „wieku amerykańskiego”, atrakcje nowości i niezwykłą prężność ekspansji, wypiera siostrozycę-anglosaską. Wydziera jej wpływy w Afryce, tak, jak wydziera w Australii, wykupując bazy na morzach, wypiera a siódła wpływów gospodarczych, politycznych i militarnych. — Eisenhower w Afryce, Mac Arthur w Australii i emisariusze Roosevelta we wszystkich punktach świata wycierają złote szlaki Imperium Brytyjskiego.

Rosnące na samej wyspie wpływy czynionych stawiają jeszcze jeden sztyb rozdrożu, których kresem jest zmierzchnie Imperium.

Perspektywy

STOKHOLM, 14 kwietnia. — Małe narody zostały znowu przytko zaskoczona oświadczaniem, złożonym przez Forreosta Davisa na łamach „Saturday Evening Post” na temat polityki powojennej prezydenta Roosevelta. Ponieważ Forrest Davis należy do najściślejszych współpracowników prezydenta, wywody jego są identyczne z opinią Roosevelta. Roosevelt przyznaje, że zamierza pozostawić Stalinowi poważną rolę przy realizowaniu jego planów powojennych. Wynika to wyraźnie również z innego ustępu artykułu, w którym Davis oświadcza, że świat powojenny będzie w większym stopniu zależny od Stalina, niż od Roosevelta i Churchillów.

„Konferencja żywnościowa” aliantów

LIZBONA, 14 kwietnia. — Konferencja żywnościowa aliantów wyznaczona na 27 kwietnia, według zupełnie pewnych przypuszczeń, odbędzie się pod przewodnictwem Stanów Zjednoczonych w uzdrowisku Hot Springs w stanie Arkansas, do którego uczeszcza Roosevelt. Na temat programu obrad nie slychać w obecnej chwili jeszcze nic bliższego.

lacja, z winami, które najbardziej lubię. Nie wiem dlaczego, bylam też w doskonałym humorze. Muszę tutaj dodać, że stół przybrany był czarnymi różami. Wyglądało to trochę makabrycznie, zwłaszcza, kiedy przypomniałam sobie historie, które pan Flin tak interesująco opisywał w swojej „Syrenie”. Pierwsze pytanie padło z ust Czarnej Róży, jak panowie nazwyją tego miłego osobnika. Zapytał manowie, czy mam skłonności do przestępców. Odpowiedziałam, że o ile są ciekawi, owszem. Uśmiechnął się, zaczął bardzo czarująco Piliński toast, który zapożnował, manowie moje szczęście. Potem się proponował, że opowie mi historie. Moim się bylam bardzo ciekawa i zgodziłam się. Usłyszałam z jego ust szczegółowe fakty z mojej życia, nawet takie, które zatary się w pamięci. Wyglądał, skąd znał tak doskonale. Odpadł, że zna życie wielu ludzi, może nawet wszystkich. Mówił to z jakimś dziwnym wyrazem oczu i zaczęłam się go bać. Zresztą, zważywszy na chwilę, w którym było doskonałe. Potem on zaproponował, że byśmy nie poruszali spraw związanych z przestępstwami i jego działalnością jak to uważał. Zgodziłam się i na to i do samego rana byłam bardzo ciekawa. Wreszcie o świcie zaproponował wycieczkę do Starej Winiarni. Pojechałmy autem, jedliśmy tam obiad, trochę tańczyliśmy, dzień spłynął bardzo szybko. O północy Czarna Róża zawiadziła mnie do jakiegoś samotnego domu, gdzie zastałam wygodne łóżko, i ciepłą wannę. Rano czekało na mnie śniadanie i on w doskonałe skrojonym garniturze wręczył mi bukiet czarnych róż. Zjedliśmy potem śniadanie w jakiejś restauracji w małym miasteczku. W Czarnej Róży dzwonił do jakiejś pani. Po telefonie wrócił do mnie jakby poważniejszy i poinformował, że musimy wracać do domu. Podwiadł mnie autem pod samą komendę policji i stali obydwojmy naszą ostatnią rozmowę.

— Mam do pani jedną prośbę — powiedział. — Chodzi mi o to, aby wszystkie historie, o których będzie panią zapewne pani opowiadała, pani dyktowała o 1-oj. Tak też się stało.

(d. c. e.)

Z Częstochowy i okolicy

Kwiecień
15
Czwartek

Dziś: Anastazji m.

Jutro: Benedykta

Wschód słońca o godz. 6,04

Zachód „ „ „ 19,57

DZIS ZACIEMNIAMY
od godz. 20,30 do 5,00

Aktualne myśli

Ziote, ciepłe dni ustawiają się w szereg i maszerują ku nam, poprzedzając święto zbudzenia się przyrody z zimowego letargu.

Plany remontu odczyty są tematem rozmów, oia myśli każdego, co jeszcze nosi w sobie aspiracje do podobania się innym.

Jakże to! Przecież drzewa dostają już nowe zielone ulistwienie i nawet wierzby, w których na rozstajach dróg lokatorem jest chochlik — Puk — czy inne przekorne licho — wypuszczają już wiochate paki.

W przyszłą niedzielę wierzba awansuje na palmę, a święcenie jej gałązek ma zapewne również coś wspólnego z symbolicznym wypędzeniem wyimaginowanych duszków wierzbowych.

Gospodynie domu rozpoczęły już przedświąteczne porządki, przy których mieszkanki wyglądają jak chwilowy skład rupiec. Mają też i inne smaczności: plasterki, kapelusze, pończoski i t.p. A prócz tego jeszcze: co zrobić na święta? Przecież tradycja. I choć wojna, ale zastaw się a posuń się! Całe szczęście, że kredyt umarł już od kilku lat, więc budżet nie obciąża się zobowiązaniami wexlowymi.

Wszystko to jednak sprawy nieodłączne od biegu życia.

Jest jeszcze jedna: policyjnej wojny w Rzeczy. Wartość mieć na uwadze. Odsłonek płacówki PCK poinformują co i jak?

A 15 kwietnia ostatni termin, aby dary dołożyć w Wielkanoc!

Wnioski o karty rozpoznawcze do 31 lipca r. b.

(ster) Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Policji przy Starostwie Miejskim, wszyscy niemieccy mieszkańcy Częstochowy, w wieku od lat 15, którzy nie posiadają kart rozpoznawczych, wgl. nie złożyli jeszcze odpowiednich wniosków winni to uczynić najpóźniej do dnia 31-go lipca b. r.

Dla otrzymania karty rozpoznawczej należy przedłożyć metrykę urodzin (męzki — ślub), albo legitymację Ubezpieczalni Społecznej, bądź też jakikolwiek inny dowód osobisty z fotografią. Stali mieszkańcy Częstochowy mogą przedłożyć wyciąg z ksiąg ludności stałej, który można otrzymać w Zarządzie Miejskim, pokój 64 lub 41.

W drodze wyjątku, dla osób, które nie posiadają żadnego z wymienionych dokumentów, tożsamość i zgodność podanych danych osobistych potwierdzić mogą dawcy świadkowie posiadający karty rozpoznawcze.

Do wniosku należy dołączyć trzy fotografie nierezurowane (dotychczas obowiązywały dwie), formatu legitymacyjnego oraz uiszczyć 4 zł opłaty.

Osoby, których wnioski opatrzone są numerem kolejnym od 1 do 40.000 winny zgłosić się do Biura Kart Rozpoznawczych, Al. Wolności 20, parter ostatni odebrania gotowych już kart.

Pracownicy fabryk: „Stradom“, „Warta“, oraz dawne „Pelcery“, którzy dotychczas nie złożyli fotografii bądź też odcisków palców winni niezwłocznie zgłosić się w Biurze Kart Rozpoznawczych, z niezbędnymi dokumentami.

Biuro, w drodze wyjątku, załatwiać będzie te osoby codziennie do godz. 16,20.

Przydział nici i przędzy

(y) Jak się dowiadujemy, miejscowi szwacy, cholewkarze mogą zaopatrzyć się w nici i przędze.

Z przydziału korzystać mogą przede wszystkim warsztaty, dopuszczone przez Starostwo do robót urzędowych oraz te spośród warsztatów pozostałych, które w ul. „Miejskiej“ nie otrzymały w ogóle lub otrzymały zamiejscowy przydział.

Również dla rymarzy i ślodarzy przeznaczono do rozdzielni przędze.

Przydziały są do podjęcia w firmie Henryk Dzik — Adolf Hitler Allee 20.

Cena i opakowanie „Duleyny“

(p) Jak już podano do wiadomości, w najbliższym czasie zostanie wprowadzony na rynek Gen. Gub. nowy środek słodzący pod nazwą „Duleyna“.

Warunki egzaminów rzemieślniczych

(y) W związku z licznymi zapytaniami Pow. Wydz. Rzem. podaje do wiadomości zainteresowanych wykaz dokumentów, które w myśl obowiązujących przepisów, składa należy przed przystąpieniem do egzaminów rzemieślniczych.

Kandydat na czeladników zaopatrzyć się winni: w metrykę, fotografie, własnoręcznie napisany życiorys, zaświadczenie ukończenia 3-letniego terminu, napisane na przepisowym formularzu (do nabycia w Pow. Wydz. Rzem.), świadectwo Szkoły Dokształcającej, kwit na wpłaconą w Banku Emisyjnym na konto Izby Rzem. w Radomiu takse egzaminacyjną w wysokości 40 złotych oraz podanie do Okr. Wydz. Rzem. z adresem i własnoręcznym podpisem.

Rzemieślnicy pragnący złożyć egzamin mistrzowski przygotowują: metrykę, fotografie,

wą „Duleyna“. Obecnie zarządzone, że cena „Duleyny“ w opakowaniu monopolowym, wynosi będzie złotych 60 za 250 gramów.

Opakowanie to zaopatrzone będzie w banderole dwubarwną w kolorach fioletowych z godłem państwowym.

Z notatnika reportera

Z SERII ROWEROWEJ

(ster) Kamilę Motylek, zam. przy ul. Prostej 13, pociągając policję, nie niosący sprawca skradm roweru, pozostawiony bez opieki przed jejmym z dom. mrow przy ul. Orlicz-Dreszera. Dochodzenie policyjne w toku.

KREWICY MAŁŻONKOWIE

(ster) Przed Sądem Grodzkim odpowiadali małżonkowie Jan i Helena Jankowscy z ul. Bybna, gm. Mykanów, pow. radomskiego, jako oskarżeni o pobicie mieszkanca tejże ul. Antoniego Wochala. To sprawy przedawiały się następująco: Młody Jankowski z Wochalą kłócił się od dawna, a nawet w to osobiście i często dochodziło z tego powodu do awantur. Pewnego razu małżonkowie napadli na Wochalę, przy czym Jan pociął go w rękę, zaś sama jego biała nastolona po głowie. Dopiero interwencja sąsiadów powstrzymała kres zapaści.

Sąd skazał Jana Jankowskiego na 100 zł grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni aresztu, zaś Helenę na 50 zł grzywny z ow. zamianą na 7 dni aresztu. Ponadto małżonkowie muszą solidarnie zapłacić koszty sądowe.

własnoręcznie napisany życiorys, odpis dyplomu czeladniczego uwaterytelniony w Pow. Wydz. Rzem., zaświadczenie pracy w charakterze czeladnika przez okres przynajmniej 3 lat od daty złożenia egzaminu czeladniczego, kwit na wpłaconą w Banku Emisyjnym na konto Izby Rzem. w Radomiu opłatę egzaminacyjną — 120 złotych oraz podanie do Okr. Wydz. Rzem. o dopuszczeniu do egzaminu.

Wszystkie wymienione powyżej dokumenty kandydat składał w naszym Pow. Wydz. Rzem., który następnie przesyła je do Okręgowo Wydz. Rzem.

Wszelkie bezpośrednia korespondencja urzędowa z tą ostatnią placówką z pominięciem Pow. Wydz. Rzem. nie odniesie żadnego skutku i powędruje w myśl przepisów do kosza.

Rozpoczyna się zbieranie ziół leczniczych

W dawniejszych okresach zioła lecznicze odgrywały decydującą rolę w leczeniu chorób i chociaż obecnie stosowanie ich wobec wytworzenia leków syntetycznych, zmalało, to jednak posiadają nadal doniosłe znaczenie. Przemysł farmaceutyczny wytwarza z roślin leczniczych wiele wartościowych preparatów, a niezależnie od tego, są one surowcem dla wielu środków domowych naparów kuracyjnych.

Okres wojenny zmógł zapotrzebowanie na wszelkie leki. Dlatego też, podobnie jak w Rzeczy, tak i w Gen. Gub. przeprowadza się corocznie akcję zbierania ziół rosnących ziół leczniczych. Aby otrzymać możliwie jak największe zbiory, zatrudnia się w wielkiej liczbie zbieraczy dobrowolnych, udzielając im odpowiedniej pomocy i zaopatrując w urzędowe zaświadczenia. Ponadto użyto do zbiorów dzieci szkolne.

W ub. roku młodzież szkolna w Gen. Gub. zebrała łącznie w każdym powiecie około 3000 kg. ziół.

Również na terenie Częstochowy oraz gmin pow. radomskiego przeprowadzona została akcja zbierania ziół. Wezmą w niej udział dzieci szkolne z ramienia Inspektoratu Szkolnego. Niezależnie od tego akcją tą podejmuje Polski Komitet Opiekunów. Rozpocznie się ona 15-go kwietnia i wezmą w niej udział starsi podopieczni P. K. Op. oraz młodzież, nieuczyszczająca do szkół.

W związku z tym rozpoczęto rejestrację osób, pragnących wziąć udział w zbieraniu ziół. Osoby

te mogą zgłaszać się w Dziale Pracy i Referacie Wyśledzonych przy Wydziale Opieki Społecznej, Zarząd Miejski, ul. św. Barbary 26, codziennie od godz. 6-jej do 13-jej i po zadeklarowaniu swej gotowości zostaną zarejestrowane w Urzędzie Pracy, otrzymując kartę pracy, jak również specjalne zaświadczenie, wystawione przez Starostwo. Po rejestracji, zgłoszeni zostaną podzieleni na grupy, na czele każdej z nich stać będzie przewodnik. Teren zbierania roślin leczniczych rozdzieli się na rejon, przy czym każda grupa otrzyma swój obszar. Nad całością akcji czuwać będzie specjalny inspektor, wyszkolony na kursach zielarskich w Krakowie. Dla przewodników grupy zostanie zorganizowany na miejscu dwudniowy kurs wyszkoleniowy, na którym wykładają będą specjaliści. Po przeszkoleniu przewodników rozpocznie się zbiórka ziół, masowo występujących.

Przed wszystkim zbierać się będzie kwiat podbiatu, korę dębowa i inne. W tym czasie zostanie też przeprowadzona zbiórka perzu, którego wielka ilość znajduje się w wszelkiego rodzaju ogródkach i która przy plwieniu zostaje wyrzucona. W związku z tym wszyscy posiadacze ogródków i ziemi uprawnej winni zachować te rośliny i oddawać ją P. K. Op.

W okresie późniejszym, około czerwca, rozpocznie się zbieranie bzu czarnego, kwiatu lipowego, kwiatu głogu, liści podbiatu, rdestu pastle-go, tataraku, owoców róży dzikiej, liści poziomki, jagody czarnej, borówki, maku itd.

li. „Rzymem“ karczmie zwano. Szatan unosi swoją zdobycz — Twardowskiego przez powietrze, a w dole migają ino miasta, jak zaba wezki.

Dniało. Przewiał wiatr ciepły, a różowość nieba budziła w sercu straszna tęsknota. Nie o pania Twardowska tu chodziło. Czasem kobieta potrafi tak dokuczyć, że desperat woli racheł wieszcza zacząć, aniżeli z nią obcować. Tęsknota ta płynęła od pół jachnacych wiosna, od srebrnego śpiewu skowronka, od osłonek rosnących na złotym plasku, od skłębionych symboliki na wieży wielkiego kościoła. Ściśle się serce podziwiała Twardowskiego, do oczu try mu nacięły. Przeto rece składa i Maryrie Panienkę wzywa.

Przed taką mocą przenajświętsza Niebieski i Panienki szatan miałym się uczyć i bezsilnym jako przestraszona dziewczyna. Wypuszcza z rak Twardowskiego, który typowym badac niecnoty, radośnie przekrzykiwał gwęz i naciętejszej sytuacji, koziłkowie gdzieś między niebem, a ziemią... I nagle... karabela o księżyc zachwyciły, dysk czysto-srebrny reklam obiał i wdrapał się na satelity naszej planety. Tak już na niej zostało.

Możliwe, że gdyby się żony nie obawiał, zarzykowałby karkołomny skot na ziemię. By na niej nadal nieczci żywot uczciwy, jako stawu zawiadania. Jednak no — żonnie miny, woli siedzieć na miejscu bezpłecznictwem.

Diabeł tymczasem pozbawiony całkiem rozumem, od taności woli żywy, soad płciem na ziemię. Długo tak leżał wśród krzewów i łowca.

Właśnie zająca polowica imci Twardowskiego przechodząca tamtędy na spacerce, bacznie uważając, czy gdzie wśród krzaków na takimś firnie nie przysiadł swoleg niecnotne małżonka.

Czart, gdy tylko ją zobaczył, ogon podwinął pod siebie, głowę wciął w ramiona i zaczął wyrwać ku miastu tak oszalały.

— A tuś mi! — zaszalała błazogłowa i podkaszawszy kciocę leła gonć męzowskiego sł-

Do dezynfekcji i opatrywania ran

używa się wypróbowanej od 10 a górą lat Sepsu-Tynkuru, wyrobu firmy Odol-Werke, Łódź, która jest do nabycia w aptekach we łlaszczach po 175 zł. Dezynfekuje on jak iodyna i tak samo się jej używano. Sepsu-Tynkur znajduje zastosowanie nie tylko przy ranach tłuczonych, klutych, ale i przy rany układowe, otarłach, lecz także przy zmieniach tany uatnej i zżyział ink też do dezynfekcji wypływu ków i ukłut od nundm Wskutek swego silnego działania w głąb, okazuje się on także przy uderzeniach, skutkach i w wszystkich wypadkach, w których potrzebne jest zmoczenie przekrwienie tkanki i jako bardzo użyteczny środek leczniczy. Znajduje u Generalnym Gubernatorstwie pod Nr. 3110.

Na ekranie kina „Luna“

„Tajemnice dżungli“

Tętno paszczy nęciło już od dawna nie tylko pisarzy ale i miarę rozwoju filmu również w tym.

„Księga Dżungli“ Kiplinga czy „Droga Królewskiego“ A. Malraux odosłony nieznane karty tego wspaniałego życia, które rozkrywa się co dzień w nieprzebitych ostepach dżungli.

Kipling personifikował dżunglę, dla niej serce, wspaniałe motywy północy, wulkan i mroków, którymi toczy się odwieczny nurt. Dżungla A. Malraux — to przede wszystkim nerwy, czółwiecy cywilizacji w walce z dżunglą. Film który opowiadał o budowie motywu kiplingowskiego z nęrami Malraux, wyzwał na przewrót w kamery filmowe nad nierzem pisarzy, którzy przy natłoku rutyny i zmałomności tematu nie oddali rzetelnych momentów tego wspaniałego życia. Tutaj wszystko jest. Walczące tężyzny, zaciąg się waz, malyk uciekające w północy, kłębna, mała małpa, której grozi śmierć w paszczy krokodyla — cała treść i to życia zdłże są z niezrównanym mistrzostwem.

Z punktu widzenia naukowego ciekawe jest miasto w sercu dżungli, będące celem wyprawy podróżników.

Ekspedycja filmowa, która nakręcała obraz odniosła prawdziwy triumf.

Ld.

Dla pełnego wykorzystania zebranych ziół będą one składane w specjalnym magazynie, połączonym z sortownią, a następnie pójda, do szarni. Doświadczanie ub. roku wykazało, że znaczna ilość zbiorów ulega zniszczeniu, dzięki niewłaściwemu przechowywaniu, sortowaniu i suszeniu. Zebrane zioła za pośrednictwem P. S. Spółdzielni wysyłają się będzie do Hurtowni Laskarskiej w Warszawie, przy ul. Królewskiej 23. Tam zioła zostaną raz jeszcze sortowane po krajane i po nadaniu im właściwych wykładów, rozdzielone, w porozumieniu z naczelnymi władzami rolniczymi, pomiędzy hurtownie, apteki i szpitale.

Podopieczni P. K. Op., którzy wezmą udział w zbieraniu zostaną wynagrodzeni, zgodnie z ilości zebranych ziół według cennika urzędowego. Grupy, które zbiorą więcej niż 100 kg. otrzymają premie w postaci papierosów, marmolady itp.

Poniżej zbieranie ziół jest pracą niewymagającą większego wysiłku, mogą w niej brać udział również osoby starsze, łącząc w ten sposób pożyteczne z przyjemnym, gdyż spędzenie kilku godzin przy takim zajęciu, jak światłym powierze, zawsze jest sprawą miłą.

Ster.

Imię pan Twardowski

Gdy srebrny sierp księżycy n. lebo wypływa, można czasem zobaczyć imię pana Twardowskiego, jak sarmacko wassa podkoczał, przechyla się ku starej matce ziemi, a wtedy na obłoku jego wesołość i postać droczy się z płeknem nocy. Znana to historia i wielce popularna.

Działo się to na Krzemionkach, gdy przed wiekami butnie si. postawił księciu ciemności a po tym fakcie pozostała wiaźka luznych opowiadać i wspomnieć o legendowym wiatku.

Nie wiemy nic o zarymym rodzie imci Twardowskiego, ani też o tym, kto go wtałmienił w trudne, a zawiłe, arkana czarnoksięskiej sztuki. Można, że narodził się z kłech o Fauscie, a sam diabeł, który mógłby być w danym wypadku rzecznikiem, po dziesięć dniach przedziwnych przez dziurkę od klucza przed sierdzistą małżonką tego największego swawolnika i kpiarza w kontuszku, nie może wlec być mowy o zdobyciu bliźszych danych.

Hej, ha, tupekowi mu nie brakło, temu dzisiejszemu jedźdźcowi księżycu. Nie mógł też narzekać na brak ocyh, gdy zaczął wprowadzać w czyn swe marzenia o posiadaniu wszelkich tajemnic zycia i umiaru! Z ocyh, iako motylek lub ostatek w powietrzu latał, a samego blęsa za rozi uchwyciwszy, pod noz swoje go przemał i nogę na nłu w czerwonym szafianowu bucie postawiwszy, służka go obwołal.

Dwie milce imci pan Twardowski pęty Achilleusza: fantazje nieogarniona pęcha — iako pstrzężone nadziwianą i małżonkę — swoją siarzą ponoć nadziwianą, która potrafiła go w kosi róz zapędzić z ocyh na księżycu wyładować iako wietrzny noknukim, małżonkę czarcił opecie oddawszy, nauczył wolować z diabłem, co spo-

A poza tym rożasany był imci Twardowski, ale wcale miłutki, szarmantni i pański, nie czyniąc nikomu nie złego.

Często się bowiem zdarza, że maż nieszczytnie, uciekający poza zasięg spójności swojej polowicy, szlachetnie nagie i stojąc się zupełnie normalnym.

Podobnie się działo z panem Twardowskim. Ubogich wspierał, chorych leczył, a cierpiących na duchu starał się wesprzeć. Jak tylko umiał. Mówia, że królowi Zygmuntovi Augustowi, kajałacemu się w żalu, ukazał nieboszczyk Barbare, a dokonawszy tej sztuki, uciekł, gdzie pieprz rośnie, tak, że nie potrafili go odnaleźć słudzy.

I znów pojawia się gdzieś Twardowski, diabeł za kark trzyma, który drząc przed jego mocą, buduje i rozwała dla niego karczmę, mosty, kręci biece z piasku, a nawet przychając okrutnie, nurza się w świeconym wędzie.

Aż trafila kosa na kamień... Pan Twardowski nie tak łatwo, jak się okazało, chciał sprzedać swoją duszę diablui i podarować mu się w własność. Wymyślał dla czarta rozkaz nowy, przykazując mu rok zamieszkać z pania Twardowskim, a w karczmach zakręcać.

A o już harco widziimy i tany w karczmie która „Rzym“ się nazywa. Hożo dziewki mrużala oczami i trząsa w tańcu zalotności swych ośmichów, a wabi, jednęścia cięła Twardowskiego, iako wcielone samei zabawy i nie zauważa podstępów diabelskiego. Stowo się rzekło, kłobkwa u plotu a słowo honoru winno być szanowane! W Rzymie szatan miał do niego prawo. Nie trzeba było jechać do dalekiej Ita-

ge. Furcało powietrze wokół, gdy tak bieży i dudniła ziemia. Kusy wpadł do najbliższej chłupy, a tak mu się wszystko pomieszało od wielkiej alternacji, że nie spostrzegł się nawet, że wbiegł do siedziby Twardowskich.

Czystość tam była ogromna i wzorowa. Wszystkie łóżko od szorowania, łóżka stały — równo zastane, a cały dom zdawał się mówić, że ma dzielna gospodyni. Niczy n. są jednak cnoty gospodarnie małżonki, gdy niewiasta nie potrafi unieść atmosfery domowej czarem swej kłębności. Rozumiał to dohry nekciarzy, że imię ich na księżycu imci pan Twardowski zrozumiał księżcie ciemności, gdy czczychnał przed sierdzistą babą przed dziurką od klucza. Diabeł nie dał rady panu Twardowskim, ale zżalab, że dawał małżonkowi pani Twardowska, gdyby w czas tej nie umknął.

Pakt ten stał się znany choć przeznaczony nieco, a odtąd świeci swój triumf złośliwie przysłowie:

„gdzie diabeł nie może, tam babę posle“.

Zapomnienie

Jeśli wysiłkiem byci wielkim dla Twojej siłności
Jest wybaczenie ludzkich win i złoci
Oszczędił sobie myślenia o tym podłym,
niskim

A zamiast im wybaczać — zapomni

o waszykimi!

W tonie stęmi — głęboko — smarli cicho

Tak samo niechoj umrze naszych uczuć

brzdęk

Te relikwie serca — też są tylko prochem!

Zagrebmy je głęboko — nie ruszajmy

gotem.

Transkrypcja poetycka

z Alfreda de Musset.

R. K.

Stanisław Stepień

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 14 kwietnia 1943 r., przeżywszy lat 80.
Wyprowadzenie drogiem sam zwłok z domu żałoby przy ul. Wieluńskiej 16 (Wieluńskiej) nastąpił w piątek, dnia 16 b. m. o godz. 9 rano do kościoła św. Rocha, po czym złożenie zwłok do grobu rodzinnego na cmentarzu. Na smutno te obrzędy zaproszili wszyscy krewni, przyjaciele i zrealizowali. P. Zmarłego pogrzebali w głębokim smutku.
Córki, synowie, synowa, zięć, wnuki i rodzina.

Tadeusz Bartnik

Zmarł 7 kwietnia 1943 r., przeżywszy lat 24.
Wszystkim Księgom, Krewnym, Znajomym, Przyjaciołom i Młodzieży, którzy tak licznie oddali Mu ostatnią posługę najserdeczniejsze „Bóg zapłać” składa pogrzebna w ciężkiej żałobie
RODZINA.

Tadeusz Aleksander Piątkowski

WYCHOWANIE GIMN. IM. ROMUALDA TRAUUGITTA
Opatrzony Św. Sakramentami zmarł dnia 13 kwietnia 1943 r., przeżywszy lat 24.
Wyprowadzenie drogiem sam zwłok z domu żałoby przy ul. Krótkiej Nr. 8 do kościoła św. Zygmunta nastąpił w piątek, dnia 16 b. m. o godz. 10 po poł. po czym odebranie się pogrzeb na cmentarzu na Rulach. O smutnych tych obrzędach zawiadamiają przyjaciele, kolegi i krewni. Zmarłego pogrzebali w nieutulonym żalu
MATKA. OJCIEC, SIOSTRA I RODZINA.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogiem sam zwłokom ukochanego męża i ojca
Ś. i P.

Stanisława Łaskowskiego

z w szczególności Prawiebiałom Duchowieństwu parafii św. Rocha, pp. erg. M. Waleńskowi, Beniciorowi wraz z kolegą z piątku gra podczas nabożeństwa, p. Nowakowi, całej rodzinie i kolegom za pomoc okazaną, a także tym, którzy nieśli drogiem sam zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku, oraz wszystkim sąsiadom na okazane współczucie, tą drogą składamy serdeczne „Bóg zapłać”
ŻONA I SYNEK.

Uwaga Tanie!

Makulatury, obrusy papierowe, papier pakowy, — materiały piśmienne, szpagat papierowy

Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr. 39

ANTONI RUZIK.

8163

OŚWIADCZENIE

W „Kurjerze Czesłochowskim”
najskuteczniejszą
REKLAMĄ

Potrzebujemy od zarzą:

- 1) mistrzów stolarskich do prowadzenia większej stolarni
- 2) mistrzów stolarskich, dobrze obeznanych z wszelkimi gatunkami maszyn stolarskich do prowadzenia parku maszynowego
- 3) dobrych przewodników
- 4) kierowców do składowania drzewa tartego i okragłego
- 5) fachowców do zakupu drzewa tartego.

Oseby, władające językiem niemieckim i polskim, mają pierwszeństwo.
Zgłoszenia pisemne z podaniem wymagań, podaniem dotychczasowej działalności, prosimy kierować do:

Petrikauer Holzwerke

DITTRICH & FISCHER

Petrikau G.G.

8157

DOM ROLNICO - HANDLOWY

J. Mikko i S-ka

Kiedrzyńska 44. Tel. 11-31

NOWOOTWARTY SKLEP:

OSTRING 5 (Nowy Rynek)

połosa:

NASIONA

NAWOZY SZTUCZNE

NARZĘDZIA ROLNICZE I OGRODNICZE

WYROBY ŻELAZNE NA PREMIE „K”

8154

NASIONA

warzywa, kwiatowa, pastewna najlepsze, najtańsze

połosa

St. KUREK

8155

Osting Nr. 10 (Nowy Rynek).

Po 12.000 zł.

sprzedajemy piękne, misłene

PARCELE

o granie Warszawy, dojazd tramwajem, dawnej autobus na miasto. Plan: paracelacy i zabudowy ośiedla kwater-dzies w latach 1922-23. Własność artykuła. Nabywca dalsze wydawa się do ed-dielnej kwater-bipocetnej.

Przyjazd do Warszawy dla podpięcia sztu ceter. niekonicznej!

Dla osób będących w Warsza-wie organizujemy w czwartki i niedziela wyjazd w teren.

TERENY

Koncesjonowane Bluro dla Handlu Nieruchomościami H GOLBIOWSKI Warszawa

Warszawska 68-14 tel. 725-55

1022

Trwałą i wodną

ondulację wykonuje dobrze i

czyste

po cenach przystępnych

W. Bak

Częstochowa, II Aleja nr. 31

358

Nowotworzona koncesjonowana

WYTWÓRNIA S. KLANCZY

NARZĘDZIA LEKARNICZ

i innych wyrobów aptekarskich

ANTONI STEMPLEWSKI

Częstochowa, Nowy Rynek 2

Wszystkie wszelkie zamówie-nia na wyroby szklane

8156

UWAGA!

Zawiadamy Szanownych Klientów, że już otwarty został przy ul. Orlicz-Dreszera 1 (róg placu Daszyńskiego) sklep z hurtową sprzedażą

pasty do obuwia i podłóg

Prowadzimy również sprzedaż GILZ i BIBULEK DO PAPIEROSÓW

czolowych fabryk warszawskich i kra-kowskich.

Poza tym szereg innych sprzedawanych przez nas ARTYKUŁÓW CO-DZIENNEGO UŻYTKU, służących potrzebom naszych Klientów pro-wincjonalnych, zapewnią sklepowi na szemu opinii wyjątkowo dogodnej

placówki zakupu najniezbędniejszych artykułów, po cenach naprawdę naj-nizszych.

Szybka i uprzejma obsługa zapewnią na.

Polecamy placówkę naszą uważać dotychczasowych i przyszłych Klientów.

Z poważaniem J. Maciałowicz

(adres poprzedni: Kilifńskiego 3)

Chcesz szybko

sprzedać

garmiter, płaszczy, kostium, kurtka, spodnie, futro, lisa, suknie, obuwie itp. udaj się do „CENTRAL” Częst. I Aleja 5 (sklep) 224

KAMEA

CHŁODNOCZYNKI / ADAMCZAKOWSKI / WARSZAWA

FIRMA

Janusz Pawełkiewicz
Warszawa, Krucza 34, a 553-41 dostarcza

Maszyny do pisania
Maszyny do liczenia
Mebie i urządzenia biurowe
Wszystkie przybory biurowe
Wzrostowe Warsztaty Napraw
Maszyn Wzrostkowych
Urząd - Gminy - Spółdzielczo 8178 R A B A T

MATRYMONIALNE

HALLO CZĘSTOCHOWIAN! Młody, dyspozycyjny, dobrze zbudowany, podobno przystojny, szatyn z włosami, dobrze wy-tużony strażak (pierwsze sta-nowisko ogólnowarstwowe) z nie-wyzerpanymi zasobami, uśmiech serce, z powodu niedostatków na drogę pragnie poznać sympaty-czyn. Nieodkryć może być biedna, lecz uciechliwa, do lat 45. Tyko poważne oferty z fotogra-fią, anonimowy koszt. Płatność faktem, a dla „Jerzego „Eutanie” 415

SAMOTNY na prowincji, po pięć-dziesiąt, dobrze wykształcony, poszukuje znajomości i państwa. Cel matrymonialny (stała obo-jętny) Tyko osoby sympatyczne mogą się zrealizować piśmiennie do „Kuriera Czesł.” pod Nr. „337” 327

ZGUBY

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą, kartę pracy w/w. Częstochowa, w/w. Anulować, wydany przez Fabr. Papieru na nazwisko Ko-zubierki Białogłazy. 495

ZGUBIONO orzeczenie lekarskie wydane przez pana Doktora P. P. wiatowego miasta Radomka na nazwisko Krupski Teodor. 357

POSADY

POTRZEBNA pomocnica domowa z gotowaniem. Częstochowa, ul. Krakowska 174. 337

POTRZEBNA dziewczyna do pomocy w kuchni restauracyjnej. Zgłaszać się Częstochowa, I Aleja Nr. 7 227

POTRZEBNY furman do konia od zaraz. Częstochowa, I Aleja 4. Stolarnia. 338

POTRZEBNA uczennica służąca do wszystkiego, pensja 200 zł i u-trebnienie. Oferty piśmienne do „Kuriera” pod Nr. 227 223

POTRZEBNY denarza ogrodnika, ożymy i pokój z kuchnią i 125 zł miesięcznie. Zgłaszać się Częstochowa, Waszyngtona 4, w podwórzu, m. 2. 314

PRACOWNICZKA (KURIER), możliwie z odbytą praktyką w bankach, czy kasach oszczędności, zupeł-nie samodzielniego korespondenta niemieckiego-polskiego, sprawnego tłumacza, a więc z doskonałą znajomością języka niemieckiego, go. poszukuje od zaraz Krespa-rszaka Radomka, dokąd na-tychli kierować spiesznie zgłosze-nia. 8164

NIEMIETKI mam pisać, po-szukuję posady kierowcy, ki-pasanta lub przedsięwzięcia, alwa gastronomicz. Ki. Zgłoszenia do „Kuriera Czesł.” pod „Białe-sa” Nr. 333 333

POTRZEBNY fryzjer męski od za-ras i manicurzystka. Czesł., I Aleja 7. Tomiński Lucjan. 195

POTRZEBNE nocownice do zakła-du fryzjerskiego „Trio”, I Ale-ja 12. Częstochowa. 223

POTRZEBNA pomocnica domowa do wszystkiego. Władysław: apteka, Częstochowa, Al. Wolno-ści 23. 346

POTRZEBNA służąca do wszyst-kiego. Częstochowa, Kilifńskiego 25, m. 3. 286

POTRZEBNA pokojowa, oraz oso-ba do dzieł. Maj. Rzeszowskiej, nocna Anulować, ul. Kolejowa Kłomnica. 416

POTRZEBNY fryzjer i fryzjerka, matrychmal. Narutowicza 178, Coner. 182

DZIEWCZYNY i robotnicy młodzi potrzebni „Wioła”. Częstochowa, Kawle 12/14. 404

POTRZEBNY starszy chłopiec na posyłki do rękawy. Częstochowa, I Aleja 33. Inskulacyjna. 421

POTRZEBNY sprzedawca linimosa, dr. Częstochowa, I Aleja 2. 332

CELOPIEC do powiek 16-17 lat, polszczy. Zgłoszenia Częstochowa, Waszyngtona 49, m. 2. 411

KUPNO

JADALNY — mahoń, stylowy, zniszczony, nawet bardzo — krup-ki, Częstochowa, Katedralna 20, m. 5. 335

KUPIE każdą ilość butelek do il-morady. Częstochowa, I Aleja 2. 289

KUPIE ładne fukowe futro i lisa srebrnego. Czesł., Narutowicza 53, m. 18 115

BECKI także używane nadające się do mal. chem i płytów. Bar-dzo szczerze, we wszystkich wiel-kościach do stałej dostawy posu-kiwade. Oferty: „Vercopoli” G. m. b. H., Breslanerstr. 2/6. Tel. 1644 1116

KRÓTKIE spodnie (pampy) albo kupon na nie kupię. Tel. 23-79 403

SPRZEDAŻ

MASZYNA „SINGERA” bębnowa, wa. gabiniotowa, damska, prawie nowa, elegancka. Rynek Naru-towicza 31, gospodarz (Zawo-dzie). 332

OKAZJONIE do sprzedania kach-nia, nowe meble, lampa, biurko, dębowa. Częstochowa, I Aleja 6, dozorca wstaje. 350

HARMONIE fortepianowa 3 regis-try, 120 basów, sprzedam. Cze-stochowa 4, Limanowskiego 92-1 334

SPRZEDAM futro krakulowe, czarna, futro lapa, walizka, alba, lisa. Częstochowa, ul. Mickiewi-cza 66 m. 11. Mastalerz. 233

FUTRO karakulów sprzedam szyb-ko. Częstochowa, Rakulowska 13 miesz. 8, II piętro 116

PIANINO kryształowe o ładnym to-nie i modelu, silnej konstrukcji w doskonałym stanie, sprzedam niedrogo. Częstochowa, II Aleja 14, m. 7 (od 3-4 w.). 338

ŁADNY srebrny lis do sprzedania Częstochowa, Piłsudskiego 7, m. 6, między dwor. 15 — 20. 333

GARNITURY, kostiumy, płasz-cze, futro lapa, walizka, alba, obuwie itp. poleca „Komik”. Aleja 31 (w podwórzu). 222

OKAZJONIE sprzedam deszczow-ko Nr 19 nowe. Władysław Cze-stochowa, II Aleja Nr 23. 224

PLATONIDA do sprzedania. Cze-stochowa, św. Barbary 8 m. 2. 350

SPRZEDAM nowe pallo damskie, zamocowanej kraw. z pelerynką i lisa, w/wy kostium damski, oraz frak, buty oficerskie w dobrym stanie meble. Częstochowa, Przemysłowa 13/15 m. 23. 231

NOWOCZESNE paterfong elektrycz-ny z wzmacniaczem, oraz same wzmacniacze po cenach przy-jatnych. Oferty do „Kuriera” pod-bik. Od Głaz. Prada 18. 125

LISA szubienego futro lapa, lisa, kowe. sprzedam „Komik”. Cze-stochowa, Aleja 31. 337

SPRZEDAM kostium granatowy w paski biały. Częstochowa, Ka-katedralna 10, m. 11. 304

SPRZEDAM maszynę „Singera” bębnową, nowocześnie. Ostojni-ka, Łódzkiego 32. 131

UWAGA!

WÓZEK dzielny, głęboki, prawie nowy do sprzedania. Wła-dosć: Częstochowa, Handlowa, H. m. 5. 653

MASZYNA do pisania ABB, bła-rowska, stawa, bardzo dobrym sprzedam. Częstochowa, Aleja 6, m. 11. 233

HARMONIE fortepianowa na 88 basów, sprzedam. Domański, Cze-stochowa, Narutowicza 55, m. 3. 330

SPRZEDAM pięciokartę małą gwa-rywaną dwóch kółek, w Lise Górną 55, gm. Grabówka, H. Kolodziejczyk. 425

SPRZEDAM jedną morską szmę w Lise Górną. Oferty w „Ku-riercie Czesłochowskiej” pod Nr. 425 425

MASZYNA „Singera” bębnowa, kraw. kółek, do sprzedania, sprzedam. Częstochowa, Ka-katedralna 19 w budce od frontu. 425

SPRZEDAM ładne, bardzo ładne futro fokowe i pelerynę z lisa srebrnego. Częstochowa, Adolf Hitler Al. m. 29. 412

DO SPRZEDANIA narzędzie, komplet do orocowania, 3 kółka, 3 krzesła, szafka do akt, automa, tyżmie zamykana, stół czarny dęty, 3 nożna stoliki J. Jaske al. Częstochowa, 4-go Maja 2, m. 11. 413

POKOSZONICA maszynowa, futro damskie — sprzedam. Częstochowa, I Aleja 1 m. 1. 339

DO SPRZEDANIA dywizje brzo-we, żerdzie świerkowe i topol. Częstochowa, Narutowicza 31 — Władysław do dorozry 333

SMOKING سوی na garnitur lub damski, do sprzedania. Częstochowa, ul. Waszyngtona Nr 67 m. 3. 335

FUTRO karakulowe w dobrym stanie do sprzedania. Częstochowa, Szarytowa 34 (Ostajni Głoz) 332

TANIO sprzedam maszynę do wy-cia. Częstochowa, Katedralna 15 miesz. 18. 370

KOSTIUM jasny, wolontary do sprzedania. Władysław: Cze-stochowa, III Aleja 13 m. 2. 339

„SINGERA” maszynę gabiniotową, prawie nowa, sprzedam. Cze-stochowa, Krakowska 53, Sien-icki. 410

KOCIOŁ emalowany około 50 lit-ry. Częstochowa, ul. Śla-cka 4 m. 4. 352

NAWOZ do sprzedania. Częstochowa, Brzezińska 15/17. 351

RÓŻNE

INSTYTUT KOSMETYCZNY Z. Pielęgniarka, dypl. kosmetyczki, I Aleja 1. 331

PIELĘGNIARKA dypl. Kognia Wólczyń wykonuje na stercia lekarzy wszelkie zastrzyki, opra-trunki i stawa boki. Częstochowa, Władysław 34 (dawny P. O. W.) m. 9 od ul. Waszyngtona. 318

MEDIUM DOKŁADNIE PRZEPO-WIADA wszelkie sprawy zycio-we, miłosne, rodzinne, losy zagi-nionej w Ustia. Kł. (dawny P. O. W.) m. 9 od ul. Waszyngtona. 318

WIADA wszelkie sprawy zycio-we, miłosne, rodzinne, losy zagi-nionej w Ustia. Kł. (dawny P. O. W.) m. 9 od ul. Waszyngtona. 318

ZAMIEJOWYCH odpowiada piśmiennie na wszelkie pytania. Częstochowa, Narutowicza 123 miesz. 6. 333

WARSZAWA - PENSJONAT Ho-moski, 5 w 5, w pokojach 12, 22, 24 310

UWAGA! PP. Przyjezdy! Po-ca-my nowoczesne elektryczne su-szarki „Wicher”. Posiadamy wszelkie artykuły do fryzjer-stwa, jak kosmyki, oraz odkwitowe urządzenia zakładów. Spojniana wywleka na prowincję. Dr. Strykowski Warszawa, ul. Mokotowska 10. 315

TAPCZANY - fotela karetki prze-rzutej, 8 kł. i 2 kł. Ciężar: 9 kł. Czesł., 7 Kamienio 9 m. 5 339

KORRESPONDENCYJNY KURS PRZYGOTOWAŁY do Pań-stwowej Wyższej Szkoły Techni-cznej w Warszawie Czynny od 1 listopada 1943 r. Informacje: Warszawa Główna 44 a 308

ZAMKI blyskawicze, grzebiące, metalowe. Sprzedawca fabryczna z załozeniem „H. H. Krawczyk” War-szawa, Narutowicza 9 313

OLEKI - ESSENCE - BARW-NIKI do ciast, cukrów, lemosad artykułów spożywczych i perfu-meryjnych. Hurt. detal. Franciszka 2 tel. 1117-99 i 1116-55. 347

WYTWÓRNIA KOPERT A. Oras-ko, Warszawa, Piusa 4, tele-fon 719-56. Na prowincję wy-wleka za załozeniem 314

KTO NAUCZY czytad po angiel-sku. Oferty do „Remon” Nr. 193 193

POKOJA A. Brud przeprowadzi-ła się na Nowy Rynek Nr 13 miesz. 22. Przyjmuję zamówie-nia. Udziały porad. 357